

FONS NARCÍS SANS I PRATS

1 ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

- 1.1 CAT / CRDI / 39
- 1.2 Fons Narcís Sans Prats
- 1.3 Dates de creació: 1946 - 2003 (predomina 1950 a 1990)
- 1.4 Fons
- 1.5 699.419 fotografies (negatius i positius plàstic, 120mm i 135mm, blanc i negre i color; positius paper, diferents formats, blanc i negre i color) , 650 rotlles de pel·lícula cinematogràfica (633 en format 16mm i 17 en 35mm) i 1.340 cintes de vídeo (format U-Matic) corresponents a 2.000 h.

2 ÀREA DE CONTEXT

- 2.1 El fons ha estat generat per Narcís Sans Prats i pel seu fill Miquel Sans Gutiérrez.
- 2.2 Narcís Sans Prats (Fallines 1920 - Girona 1994) va obrir el seu primer establiment fotogràfic al carrer Ciutadans núm. 3 a finals dels anys 40. Més endavant el traslladà a la que, fins el seu tancament, va ser la seu del negoci *Foto Cine Sans*, al número 2 de la pujada del Pont de Pedra. La seva activitat professional, primer com a fotògraf i després com a fotoreporter, es va centrar pràcticament en exclusiva en la ciutat de Girona i també a les comarques gironines. La major part d'aquesta activitat fotogràfica resta reflectida a la premsa escrita, especialment en les planes del diari *Los Sitios*, posteriorment *Diari de Girona*, des de mitjans dels anys quaranta fins a principi de la dècada dels vuitanta, quan ja comptava amb un equip de col·laboradors, entre els quals hi havia els seus fills Carles i Miquel, i els fotògrafs Pablo García Cortés, més conegut com a Pablito i Ramon Capel, entre d'altres.
Paral·lelament, a mitjans dels anys quaranta començà la seva tasca com a realitzador cinematogràfic i com a col·laborador de Televisió Espanyola. Aquesta col·laboració es va concretar l'any 1965 en ser el primer corresponsal de TVE a Girona, fins i tot abans que aquesta figura existís a la demarcació de Barcelona. En aquesta circumstància hi va tenir molt a veure el ressò arreu de l'Estat de les impressionants imatges de l'aiguat de Girona, enregistrades el 1962. Així mateix, cal remarcar la seva activitat cinematogràfica per tal de promoure turísticament la Costa Brava i desvetllar l'interès pel seu món submarí.
En la seva activitat periodística realitzà reportatges sobre tota mena d'actes i temes i, també tingué l'oportunitat d'enregistrar imatges de personalitats reconegudes com Salvador Dalí, Josep Pla o Josep Tarradellas. Tanmateix tampoc va deixar de banda altres aspectes relacionats amb la fotografia d'encàrrec, com la fotografia publicitària o la fotografia comercial de galeria.
- 2.3 En origen el fons es conservava al mateix establiment comercial de Narcís Sans, a la pujada del Pont de Pedra, però el creixement del negoci l'obligà a traslladar part del material a diferents locals. Així, a grans trets, el material cinematogràfic es va traslladar a una casa de Platja d'Aro, els negatius registrats corresponents a la fotografia de premsa i publicitària, es conservaven al laboratori/arxiu que va habilitar al carrer Albereda, i el que podríem considerar com a fotografia comercial d'àmbit privat a una casa de Medinyà. L'ingrés a l'Arxiu Municipal de Girona, l'any 1996, es realitzà intentant respectar aquests conjunts.
Es conserven 4 llibres de registres d'entre 1965 i 1982, que contenen la data de registre, la referència, que correspon al registre antic i que també consta en el sobre de negatius, una breu descripció o títol del reportatge i un signe que equival al format de la pel·lícula. També contenen anotacions marginals i s'inclouen notes soltes. És interessant remarcar l'intent, a l'any 1971, per sistematitzar el tipus de reportatge registrat a partir d'una classificació per temes que a partir d'una lletra afegida a la referència corresponent al registre antic. La dinàmica a l'hora de registrar les fotografies canvia al llarg dels anys i, fins i tot, no sempre es segueix de manera rigorosa. Generalment es registra individualment cada sobre de negatius, el qual correspon, sovint, a un mateix reportatge. Tanmateix, amb freqüència trobem més d'un reportatge en un sol número de registre i sobres de negatiu dels quals no hi ha descripció en els llibres.
Quan es van començar a utilitzar els llibres, l'objecte del registre era el reportatge i no el

sobre de clixés i, per tant, existien sobres de negatius amb més d'una referència (registre antic). Cal tenir en compte les errades de l'enregistrador quant a repetició o buits en la numeració, referències inexistents o perdudes, no concordança entre la informació dels llibres i la dels sobres de clixés, sobres de negatius referenciats que no consten enlloc, etc. S'observa doncs, una gran diversitat de criteris motivada principalment, pel fet d'haver-hi intervingut més d'una persona.

Entre els anys 1995-1996 es va fer una primera intervenció del fons on es va organitzar mínimament per tal que els usuaris hi poguessin accedir. La intervenció es va centrar en la seva neteja i reubicació, en la descripció manual i posterior informatització de les fitxes descriptives. Quant a la imatge fixa, els anys 1996 i 1997 es va realitzar una primera catalogació a nivell de reportatge tot el material registrat en els llibres (prop de 20.000 registres) en una base de dades en format FileMaker. El 1998 s'inicià la classificació i reinstal·lació de la resta, que en total va suposar conèixer i controlar gairebé 500.000 imatges. El 2003 es va procedir a la normalització de la indexació segons els criteris fixats pel CRDI l'any 2000. El 2004 es van instal·lar 26.700 sobres de negatius i 349 positius paper en material de conservació fotogràfica. L'any 2009 es va fer la instal·lació i catalogació per reportatges del conjunt de 205.000 fotografies ingressades en la segona donació de l'any 2008.

L'any 2007 es van iniciar els treballs de digitalització amb la intervenció en les sèries *Actes institucionals* i *Fets d'actualitat* a partir d'una selecció dels reportatges. Posteriorment es va fer la catalogació i indexació a nivell d'unitat documental del total de 18.667 fotografies digitalitzades. A partir de l'any 2016 i de forma successiva fins l'any 2023, es va digitalitzar i catalogar a nivell d'unitat documental simple 111.646 fotografies corresponents a les sèries *Societat i cultura* i *Esports*.

Pel que fa al material cinematogràfic es va procedir a una primera identificació i agrupació dels diferents rotlles d'una mateixa realització, i es va fer una catalogació bàsica. El 2004 es va fer la catalogació, indexació i classificació de 560 pel·lícules i el 2005 se'n van catalogar, indexar i classificar 31 més que es van incorporar al catàleg iniciat l'any anterior, donant lloc a un catàleg definitiu de 591 registres. Totes les pel·lícules originals han estat instal·lades en caps de polietilè.

L'any 2016 es va acabar la digitalització de les 1.340 cintes de vídeo i un any després, el 2017, es va donar per acabada la catalogació de les 2.214 unitats documentals resultants.

- 2.4 Donació dels hereus de Narcís Sans efectuada el 6 de febrer de 1995. Hi ha una segona donació feta el 23 de febrer de 2008 per part del seu fill Miquel Sans Gutiérrez.

3 ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

- 3.1 El fons conté fotografia comercial, fotografia i cinema de premsa, cinematografia documental sobre Girona i comarques gironines, com també fotografia i filmografia de caràcter familiar. L'ampli ventall d'imatges que el formen permeten il·lustrar qualsevol aspecte de la vida política, social, cultural, religiosa, esportiva, lúdica, etc., per això l'interès informatiu dels fons és altíssim. És destacable el conjunt de fotografies de premsa per el diari *Los Sitios* i la fotografia de patrimoni arquitectònic i urbà.
- 3.2 El fons està agrupat en dos grans conjunts corresponents als àmbits de producció del fotògraf: la seva activitat professional i l'àmbit privat. Les activitats constitueixen les trenta quatre sèries documentals en què s'organitza, que al mateix temps, estan agrupades per especialitats fotogràfiques a nivell de subfons. Les sèries corresponents a la seva activitat professional són: Retrats, fotografia de societat, fotografia de premsa, fotografia de patrimoni, fotografia científicotècnica, fotografia administrativa, cinematografia per a televisió, cinematografia publicitària i documentació procedent de l'administració de la galeria. Pel que fa a l'àmbit privat, trobem fotografia familiar, fotografia i cinematografia de viatge, cinematografia familiar i cinematografia de ficció, així com les imatges submarines de la Costa Brava.
- 3.3 S'ha procedit a l'eliminació dels contenidors originals.
- 3.4 No es preveuen ingressos addicionals al fons. No s'han portat a terme tasques d'avaluació, tria i eliminació documental.

4 ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

- 4.1 Lliure accés a la consulta llevat de les series que contenen dades considerades sensibles d'especial protecció, segons la legislació vigent.
- 4.2 L'Ajuntament de Girona en deté tots els drets d'explotació d'acord amb el conveni de donació i els terminis que estableix la legislació i n'autoritza la reproducció sota les condicions establertes en cada cas pel Centre de Recerca i Difusió de la Imatge. Les imatges d'àmbit privat, bàsicament els retrats, estan protegides per la legislació i només es permet la seva reproducció als interessats i als seus hereus, prèvia acreditació o sota la seva autorització durant els terminis previstos legalment.
- 4.3 La presència de text es limita a les anotacions als contenidors originals i al revers del positiu, majoritàriament en castellà, tot i que també se'n poden trobar en català.
- 4.4 L'estat de conservació de les fotografies és relativament bo, és a dir, una part important del fons presenta un estat de conservació acceptable, considerant la seva inestabilitat en tractar-se d'acetats, mentre la resta i especialment el color es troba en un estat força precari, fins i tot preocupant en algun cas. Algun dels elements que incideixen negativament en els seu estat de conservació tenen el seu origen en el fet de ser, en bona part, fotografia per a premsa: revelat ràpid, ratllades de l'ampliadora, etiquetes adhesives o clips metàl·lics incorporats al negatiu, tires de negatiu amb indicis d'haver estat tallats a mà, etc.
- 4.5 Existeixen instruments de descripció a nivell de catàleg (direcció de Joan Boadas i Raset i Lluís-Esteve i Casellas i realització de Georgina Freixas i Serra, David Iglésias i Franch, Fina Navarrete i Sánchez i Pere Hernández i Calvet): un catàleg de fotografies i un catàleg de pel·lícules i vídeo. També es troba a consulta la descripció a nivell d'unitat documental simple de 85.930 imatges digitalitzades, que corresponen a una selecció sobre els reportatges, 583 pel·lícules i 2.210 vídeos. Es poden consultar a:
https://www.girona.cat/sgdap/fitxes_fons/sans_prats.php
[Consulta:29/09/2022]

5 ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

- 5.1 Els originals es troben al CRDI (Centre de Recerca i Difusió de la Imatge) de l'Arxiu Municipal de Girona.
- 5.2 Existeixen reproduccions digitals d'una selecció a nivell de reportatge de les sèries 131, 132, 135 i 136 corresponents a *Fets d'actualitat, Societat i cultura, Actes institucionals i Esports*. De les fotografies digitalitzades l'any 2007 es conserven còpies digitals en qualitat màster (TIFF_UNC, RGB, 16 bits, 3500 píxels per costat llarg) al repositori de l'Ajuntament de Girona. De les digitalitzades entre 2016-2021 es conserva el màster de la captura (format IIQ) al repositori de l'Ajuntament de Girona. El fons cinematogràfic i en vídeo ha estat digitalitzat en la seva totalitat. Les pel·lícules cinematogràfiques han estat telecinades en format Betacam digital i se n'han fet còpies en DVD per a la consulta. Les cintes de vídeo U-Matic han estat digitalitzades en fitxers de vídeo digital AVI-DV (a 25 Mbps).
- 5.3 L'Arxiu Municipal de Girona conserva 4 llibres de registre dels anys 1965 a 1982, en els quals es registrava, bàsicament, la fotografia de premsa i la publicitària, deixant de banda la resta.
- 5.4 Bibliografia:
BOADAS i RASET, Joan; CASELLAS i SERRA, Lluís-Esteve; GARCIA, Teresa ... [et al.], *Girona: guia de fons en imatge*. Girona: Ajuntament de Girona. Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI), 1999, (Guies urbanes; 9). p 47-49.
BOADAS, Joan; CASELLAS, Lluís-Esteve; FREIXAS, Georgina. "La intervenció sobre grans fons d'imatges: el Fons Narcís Sans de l'Arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Girona com a exemple" a *La imatge i la recerca històrica. Ponències i comunicacions*. Girona: Ajuntament de Girona, 1996 (Col·lecció Textos i Documents, 7). p. 145-152.
NARCÍS SANS: 1920 - 1994: fotos. Girona: Ajuntament de Girona, 1996 (Col·lecció Girona en imatges, núm. 10).

NARCÍS SANS: l'homenatge: Onda Cero, 2006.

NAVARRETE, Fina, TERRÉ, Laura. *Narcís Sans Prats*. Girona: Ajuntament de Girona; Rigau Editors. 2008 (Girona Fotògrafs; 2).

6 ÀREA DE NOTES

- 6.1 Al fons s'identifiquen altres autors com Miquel Gil Bonància, Maria Alonso, Narcís Planas, Ramon Capel o Pablo García Cortés, Pablito.

7 ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

- 7.1 Informació continguda en la unitat de descripció.
La digitalització i catalogació parcial d'aquest fons va rebre subvenció del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, convocatòria de 2018 (núm. expedient CLT011/18/00018), de 2019 (núm. expedient CLT011/19/00009), de 2020 (núm. expedient CLT011/20/00001), de 2020 (núm. expedient CLT011/20/00009) i de 2021 (núm. expedient CLT011/21/00009).
- 7.2 Descripció feta seguint les recomanacions de la Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC) i, pel que fa a l'estructuració i codificació de la fitxa de fons, la Norma Internacional de Descripció Arxivística (ISAD(G)).
- 7.3 Descripció realitzada per Núria Faig (2006), sota la direcció de Joan Boadas. La revisió i adaptació a la NODAC de la fitxa de fons és de Fina Navarrete (2015, 2022). Darrera actualització feta per Fina Navarrete l'abril de 2024).

Amb el suport del Departament de Cultura:

